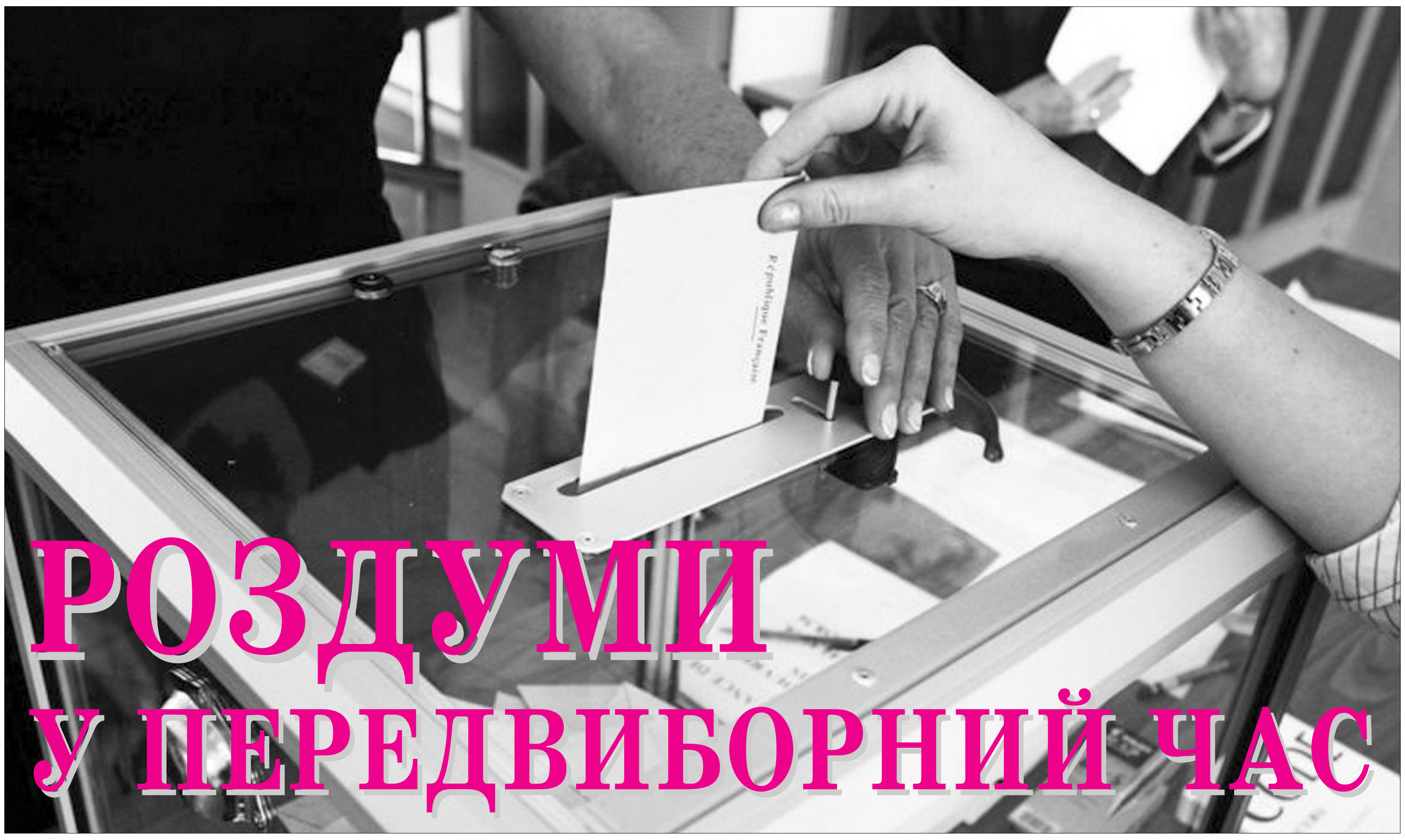
Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 12 жовтня 2010 року № 39 (359)

УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР

РОЗДУМИ У ПЕРЕДВИБОРНИЙ ЧАС

Любомир ГУЗАР,
глава Української Греко-Католицької Церкви, кардинал

Щасливий народ, Господь якого – Бог.
(Пс. 144, 15)

Перед кожними виборами, хоч про який рівень ідеться, ми звертаємося до вірних нашої Церкви та до всіх людей доброї волі з кількома закликами. По-перше, з проханням про молитву – за нашу державу Україну та за щасливий перебіг виборчого процесу. По-друге, ми закликаємо вірних нашої Церкви і всіх, хто хоче наше слово почути, щоб не легковажили правом голосування. По-третє, ми закликаємо всіх, хто за характером своєї державної служби несе відповідальність за проведення виборів, забезпечити чесне та безперешкодне волевиявлення народу. Оскільки ми знову увійшли в період підготовки до виборів, я хочу поділитися з вами, виборцями та кандидатами на посадові місця, своїми роздумами щодо цього.

У житті християнського народу вибори – це дуже важливий державний акт і як такий, на думку нашу та всіх віруючих людей, не повинен відбуватися без звернення до Господа Бога, Володаря світу та історії. Доконче важливо, щоб ми поручили самих себе та всю нашу державу Його святому провидінню. Для нас молитва має ключове значення, бо такі важливі історичні моменти (як і цілком буденні) ми не сміємо відбувати без молитви до Бога. Спілкування з Господом Богом є надзвичайно важливим у цей час.

Закінчення на 3-й стор.

КУН У ДІЇ

КУН ВИСУНУВ ВАСИЛЯ ШПІЦЕРА КАНДИДАТОМ НА ПОСАДУ МЕРА ЛЬВОВА

Львівська міська організація КУН висунула Василя Шпіцера кандидатом на посаду міського голови Львова. Таке рішення було прийняте на конференції місцевого осередку КУН 1 жовтня. Кандидатуру Василя Шпіцера, який був мером Львова в перші роки Незалежности України (1990–1994 рр.), одностайно підтримали однопартійці.

"За минулі роки Львів перестав бути передовим, національно свідомим містом, перестав впливати на політичні процеси, що відбуваються у державі. Я йду на вибори міського голови, аби спільними зусиллями із Конгресом Українських Націоналістів почати друге відродження Львова. Хочу повернути Львів львів'янам", – йдеться у виборчій програмі Шпіцера.

Прес-служба КУН

КУНІВЦІВ КРИМУ ОЧОЛИВ ВАСИЛЬ ОВЧАРУК

Голова Кримської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів Василь Овчарук очолив партійний виборчий список кандидатів у депутати до Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

До списку кандидатів у ВР Криму також увійшли: Володимир Балух, Олексій Голубничий та Руслан Мороз.

За словами Василя Овчарука, представники Конгресу також балотуватимуться до Сакської та Красногвардійської районних рад, а також до сільських рад у Первомайському та Роздольненському районах.

ГОРДІМОСЯ НАЦІОНАЛЬНІСТЮ

Я – УКРАЇНЕЦЬ

Леонід ПАСТУШЕНКО,
член НСПУ, заслужений журналіст України

Якось натрапив на незбагненні вірші нашої землячки Наталки Поклад. Чи то дивлячись на свій "європеїзований" Київ, чи просто позираючи зі столиці на тубільну Україну, яка ще не встигла витріпати з себе колоніального пороху, поетеса написала у збірці "Молоде сонце":

...Муляжна нація. І дух її – муляж.
А овоч продано. За долар.
Кажуть: попит...

І вже зовсім істерично б'є вона навсебіч та наосліп: "не нація, а перегній", "апостоли ялові і безсловесні", "народ, що до плугу лиш і до ярма", бо ж:

Як гарно чаркуєш і служиш владикам,
і скоса пантруєш сусідів тріумф, –
та диким було ти й зостанешся
диким,
хоча й одягло європейський костюм...

Можна було сподіватися, що це "воно" поетеса адресує собі, але ж ні – нам усім, і не тільки сьогоднішнім, а й учорашнім українцям. Вочевидь навіть тим, чиїми кістками встелені не тільки Петербург та "одна Сибір неісходима", а й пів-Європи у Другій світовій війні та чи не весь Далекий Схід за примусового імперського переселення народів. Тим українцям, які пережили усі імперські війни Росії (лише з Туреччиною скільки було їх, включаючи й Кримську!), які пройшли крізь усі російські революції та безперервний російський геноцид і етноцид, найяскравішим проявом яких стало "червоне колесо" більшовицьких репресій та голодомор 1933-го року.

Майже у тридцяти (!) поколінь цього народу, "що гарно чаркує і служить владикам", день при дні винищували національних апостолів, душили його мову та культуру, загарбавши не тільки церкви, а й усі міста, а він, стікаючи кров'ю, воюючи, власне, на два фронти і в Громадянській, і в Другій світовій війнах, устами свого найгеніальнішого поета новітніх часів уперто заявляв:

Я єсть народ, якого правди сила
Ніким звойована ще не була...

Не в солодкавих панегіриках партії та її вождям (хто ж упродовж історії не писав од усім можновладцям по Європах та Азіях!), а в цих словах Павла Тичини озвався справжній український народ. Не муляжний, як здається поетесі, не музейний, яким його хочуть бачити імперські манкурти та яничари, а той, що й за поголовного етноциду тридцяти своїх поколінь таки зберіг визначальні ознаки нації – мову, територію, культуру, побутові звичаї, провідну релігійну орієнтацію, стиль і характер праці, нарешті, морально-етичні критерії. Навіть масово гнаний з рідної землі, навіть у діаспорі – Канаді, США, Аргентині, Австралії... Тільки "братня" Росія додушила таки українські Дон, Кубань, "Зелений клин" Далекого Сходу та інші наші етнічні землі.

То які ж претензії можуть бути у дітей цього народу до свого страдженного батька? Чого він вам ще не дав? Чому ви так гірко ремствуєте: "ну, що ми за народ такий!"?.. У солоному поті лиця, із задушливим кляпом у роті він вигодував нас усіх, дав освіту, навіть квартири – то якої холери треба нам ще від нього? Баварського пива до жирних гамбургерів?.. Нічних клубів та казино на кожному розі? Чи "польових досліджень українського сексу" від Оксани Забужко?.. Адже наша столиця з її інтелектуалами, які вирвалися з народу, ні на що більше і національно гідніше поки що й не спромоглася...

Продовження на 7-й стор.

39
4 820102 210017

31 ЖОВТНЯ – ВИБОРИ ДО МІСЦЕВИХ РАД

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТРУСКАВЕЦЬ – ДОСЯЖНА МРІЯ

А.ЮРКІВ

Слава, добробут, упорядкованість курорту Трускавця повинні відповідати найвищим європейським зразкам. То є місто з унікальним потенціалом, що наразі використовується далеко не вповні. Амбітну мету – упорядкувати Трускавець по-європейськи – ставить перед собою та своєю командою однодумців кандидат на пост міського голови міста Трускавця Андрій Юрків. Порядність, енергійність, цілеспрямованість – ті якості, що дають підстави довіряти кандидатові від Конгресу Українських Націоналістів та його команді. У минулому числі "НіД" знайомила читачів з Андрієм Юрківим, а нині – передвиборче слово надаємо кожному з тих, хто готовий діяти задля розквіту відомого курорту.

Ігор ЛАСТОВЕЦЬКИЙ, голова Трускавецької міської організації КУН.

– Організація створена 1992 року, а зареєстрована 1993-го. Нараховує 60 осіб (проходимо період перереєстрації). Беремо активну участь в діяльності КУН вцілому по Україні, і в житті міста Трускавця. Від самого початку незалежності України у нашому краї українські націоналісти користуються довірою, тому наші кандидати представлені на різних щаблях влади. У Трускавецькій міській раді, зокрема, маємо 2 депутати. До виборів 31 жовтня 2010 року ми підготувалися краще і сподіваємося, що результат буде набагато вагомішим.

КУН міста Трускавця є досить зрілою партією для того, аби висувати свого кандидата на мера міста, що ми і робимо. Тим більше, що маємо гідного кандидата. І головне – віримо Андрію Юрківу: ця людина зможе втілити наші найкращі задуми щодо розвитку міста Трускавця.

Назвемо першу дев'ятку осіб, які є кістяком команди Андрія Юрківа. Задовго до офіційного висунення ми провели внутрішньопартійне рейтингове голосування, таким чином визначивши тих, кому найбільше довіряють колеги. Перший – Ігор Ластовецький як голова Організації, друга – Марія Мількович – вчителька української мови та літератури, третій – кандидат на посаду мера Трускавця Андрій Юрків, четвертий – Ігор Банковський, людина-легенда на Дрогобиччині, п'ятий – молодий бізнесмен, заступник директора приватного підприємства "Плеяда" Юрій Хомяк, ветеран КУНу Юрій Андрушко, молодий підприємець Олег Стецик, директор Народного дому міста Трускавця Олена Соляник, вчитель школи-гімназії, молодий член КУН Василь Тачівка. Це люди, які нікуди не перебіжать, не стануть "тушками", їх важко купити.

Окрім того, що кандидати від КУН ітимуть за партійними списками, ми висуваємо також своїх людей по мажоритарних округах.

З чим ідемо? Що хочемо змінити на краще у місті Трускавці? Нехай про це розповість бодай коротко кожен.

Місто Трускавець повинно розвиватися насамперед як невеличке курортне містечко, не перетворюючись при цьому на Шанхай. Кілька поколінь ще пам'ятають гарний, ошатний, цікавий для всіх Трускавець. Чудовий приклад – європейські міста-курорти. Тим часом нині в Трускавці не вирішені питання індивідуального опалення. А це потрібно робити, адже ціни на газ зростатимуть. Слід якомога швидше здобувати автономію в питаннях опалення, щоб уникнути зайвих боргів та кредитів.

Ще одна проблема – вода. Колишня більшість у міській раді продала дешево 136 га землі фірмі "Альфа-плюс", що зобов'язалася забезпечити трускавчан водою. А сталося так: землю втратили, води так і немає, 60 мільйонів гривень з бюджету розвитку пішли невідомо на що. Я переконаний: треба зобов'язати цю фірму виконати свої зобов'язання перед містом, яке віддало шосту частину міських земель. До речі, члени КУН у міськраді голосували проти того, щоб продавати ту землю. Тож наразі у нас совість чиста.

Наступна проблема міста – ремонти дахів, під'їздів, ліфтів, освітлення житлових масивів. На це дуже і дуже мало коштів надходить з міського бюджету. Натомість левова частка грошей витрачається на санаторно-курортну зону міста. Повинен бути здоровий баланс. Тим більше, що серед санаторно-курортних закладів переважають приватні підприємства, які можуть заробляти для себе. Міський бюджет повинен працювати переважно на потреби корінних жителів Трускавця.

Далі – питання наповнення міського бюджету. Трускавець може гарно заробляти і жити в достатку. Кошти могли б надходити також і від відомчих санаторіїв, які платили б податки за землю (а це – більше половини площі міста). Поки що ні копійки за це до бюджету не додається. То неабиякі резерви.

Марія МІЛЬКОВИЧ:

– КУН відрізняється від інших партій тим, що у нас дисципліна – на високому рівні. На мою думку, це вагомий чинник, який дозволить нашій команді діяти злагоджено задля спільної мети: перетворити Трускавець на європейське упорядковане курортне місто. Оскільки я педагог, то, напевне, працюватиму здебільшого у своїй галузі. Хочу повернути дітям їхнє місто. Щоб у Трускавці були всі умови для комфортного зростання нових, здорових – морально і фізично – поколінь українців. На це ніхто не звертає уваги. Талановиті діти здебільшого самі собі пробивають дорогу. А молода парость повинна відчувати турботу старших поколінь, нашу спільну любов. Хочу, щоб наші діти слухали українські пісні, цікавилися історією своєї держави, знали традиції свого роду і народу.

Ігор БАНКОВСЬКИЙ:

– Мене хвилює засилля російської мови у Трускавці. Ми, старше покоління, хочемо, щоб відродився отой народний український дух, яким завжди славився Трускавець. Навіть біля бюветів співали українських пісень.

Важливе питання – щоб пенсіонери, зокрема й працюючі, могли жити комфортно. Щоб були чистими під'їзди, довкола – заасфальтовані доріжки, росли квіти. Щоб ми пишалися Трускавцем. Бажаємо також, щоб наші люди не їхали за копійкою деінде, а заробляли гроші тут, у своєму рідному місті. Ми тут живемо все життя, маємо родини, ростимо дітей.

Якщо трускавчани нам довірять керувати містом, – зробимо все, аби добра слава про місто Трускавець гриміла не тільки від Карпат до Сахаліна, а й по всьому світу, насамперед – у Європі.

"Команда" Андрія Юрківа

Олена СОЛЯНИК:

– Недарма кажуть, що виховання людини починається з культури. Так сталося в останні роки, що у Трускавці немає приміщення Народного дому, який би міг акумулювати дітей і дорослих, котрі бажають розвивати свої творчі здібності й таланти. Мені це болить, бо працюю в культурі 31 рік. Концепція розвитку культури міста існує. Є два прекрасні музеї – історичні пам'ятки, які треба зберігати. Є бібліотеки, хоч і не комп'ютеризовані. Були і є народні та дитячі зразкові колективи, але людям просто ніде займатися мистецтвом. Тому будівництво Народного дому – мій пріоритет. Та й навіть людям старшого віку потрібно десь зібратися, поспілкуватися, навчити молодших отієї української пісні. Дуже хочеться, аби таке приміщення було. Ми часто навіть не маємо де провести концерт чи творчий звіт через відсутність приміщення. Це прикрість для такого курортного міста, як Трускавець. Сподіваюся, спільними зусиллями відродимо Народний дім.

Ще одне питання. Трускавець славиться народними героями, яким встановлено пам'ятники. Проте не вистачає меморіальних дощок, аби вся Україна могла знати про героїв-трускавчан. Нам треба відтворювати і зберігати свою історію.

Юрій АНДРУШКО:

– Боротимусь за те, щоб пенсіонери нашого міста мали нормальну старість, могли собі дозволити хліб і до хліба, а також ліки і медичну допомогу.

У Трускавці – зверніть увагу – немає пологового будинку. Це – нонсенс. Я 28 років до пенсії працював у лікарні, де було величезне гінекологічне відділення і був колись пологовий відділ. Є і зараз близько семи хороших гінекологів, а пологовий будинок – відсутній. Та ще й приміщення є. Розумієте, везти рожениць через весь Трускавець на другий кінець Дрогобича, через два переїзди – то можна народити і в дорозі.

Юрій ХОМЯК:

– Як підприємцю мені болить становище місцевого бізнесу. Почасти забувають про підприємців з Трускавця, натомість даючи зелене світло представникам інших міст, регіонів та навіть країн. Тим часом Трускавець – наше рідне улюблене місто. Напевне, нам трішки більше болить його доля, упорядкованість, розвиток. Підприємці дають місту нові робочі місця, що дуже актуально для Трускавця.

Ще одне суттєве питання – немає заводу з утилізації сміття. Сміття просто вивозять з міста. Хто буває в лісі, той бачив, що там робиться.

Екологія теж хвилює. Вирубки лісу. Часом здається, що люди, покликані охороняти ліс, найбільше йому шкодять. Трускавець – це не тільки міський парк. Відпочивальники і місцеві жителі хочуть бачити також навколишні гори й ліси чистими, безпечними.

Олег СТЕЦИК:

– Дуже багатьом місцевим підприємцям бракує роботи через залучення підприємців з інших місць. Тим часом саме місцеві платять податки до міської казни. Отже, треба убивати двох зайців – через сприяння бізнесменам-трускавчанам скорочувати безробіття і поповнювати місцевий бюджет. І за якість роботи місцевих підприємців люди мали б із кого запитати...

Василь ТАЧІВКА:

– Я педагог і мене тішить, що досить багато освітян зараз ідуть в Конгрес Українських Націоналістів. Це накладає велику відповідальність на наших педагогів перед цілою українською нацією. Адже учителі завжди були душею суспільства. Особливо зараз мають нести свою місію, коли бачимо, як намагаються нищити українську освіту, мову, культуру. Ми як освітяни повинні докласти усіх зусиль, аби навчити наших діток мові, пісні, історії, культурі, предковічній українській духовності.

* * *

Отже, шановні жителі курорту Трускавця! Закликаємо вас, зваживши "за" і "проти", підтримати члена Конгресу Українських Націоналістів Андрія Юрківа та його команду. Ці люди гідні того, щоб очолити міську раду. Тільки обравши у владу енергійних, свідомих, дієвих українців – патріотів свого міста, села, району – зможемо очікувати реального добробуту, а відтак – по цеглинці здобувати державну міць України.

Підготувала
Ольга СЕРГІЙЧУК

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР

РОЗДУМИ У ПЕРЕДВИБОРНИЙ ЧАС

Поручати Богові нашу державу і наш народ у передвиборний час – не значить вимагати від нашого Творця, щоб Він здійснював те, що ми, люди, вважаємо для себе корисним; щоб Він прийняв наші розв'язки, наші програми чи улюблених нами кандидатів. Молитва у передвиборний (як і в будь-який інший) час означає, що ми доручаємо себе і все наше життя в руки Премудрого і Предоброго Небесного Отця, бо все, що стається (а це значить, що походить з Його предобрих Батьківських рук), є вочевидь нам на користь, навіть якщо не є нам до вподоби. Молитва – це не ще один засіб у виборчому процесі. Це акт довір'я до Небесного Отця, який усе робить для добра своїх дітей і у своїй всемогутності вміє обернути нам на користь навіть те, що тимчасово може видаватися для нас невдалим.

Вибори – це один із істотних елементів народовладдя, тобто демократії. Терміном "демократія" легко зловживають – пригадуєте, як пропагандисти Радянського Союзу переконували весь світ, що ця держава найбільш демократична? І сьогодні ми не завжди правильно вживаємо цей термін. Багато держав різної політичної моделі, не виключаючи й України, подають себе як демократичні. А що, властиво, є демократією? Це такий державний устрій, за якого владу в державі здійснює народ – безпосередньо чи шляхом делегування частини влади вибраним представникам. Тому в основі народовладдя лежить свідомий, добре обґрунтований і відповідальний вибір вільних громадян. Кожне слово тут має свою вартість і сутнісне значення.

Європейська демократія народилась у стародавній Греції та означає, що вибір з боку народу є вирішальним чинником в урядуванні. Існують різні форми правління: монархічна, республіканська, олігархічна й навіть диктаторська. Всі вони діяли впродовж історії, і прихильники кожної з них можуть наводити більш чи менш позитивні аспекти того ладу, який обстоюють. Декому навіть здається, що позитивною формою є диктатура, бо обіцяє легку й коротку дорогу до розв'язання життєвих проблем і цим приманює неторопних людей, що обертається дуже поганими наслідками для всіх. Демократія, побудована на праві вибору з боку вільних і мудрих громадян, є чи не найважчою формою врядування, але, якщо її здійснювати сумлінно, є водночас найбільш тривалою і справедливою.

Існують дві небезпеки для справжньої демократії: перша з них – це непошанування волі народу, а друга – непошанування народом самого себе. Сьогодні в Україні існують обидві небезпеки: виборчим правом народу легковажить як влада, так і сам народ, і в цьому виявляється справжня криза демократії.

У цей передвиборний час виборці повинні докласти всіх зусиль, щоб їхнє голосування було свідомим, добре обґрунтованим і відповідальним, бо це буде запорукою справжньої, повноцінної демократії. Тому кожний громадянин повинен докласти зусиль, щоб добре пізнати кандидатів, яким делегуватиме частину своєї влади, усвідомити справжні потреби своєї місцевості, а також розуміти та враховувати інтереси всієї держави. Кожен повинен запитати себе: що він у міру своїх сил може зробити для загального блага.

Багато хто в народі невдоволений взагалі процесом виборів, у яких вони не бачать сенсу. Так, недавно мені довелося почути з уст одного громадянина: "Мені все одно – я не буду голосувати". Боляче усвідомлювати, наскільки безвідповідальним є таке ставлення до виборів. Бо відчуття, що від мого вибору нічого не залежить, є наслідком не якоїсь хибності

виборів узагалі, а суто людських і гріховних маніпуляцій. Але ж зловмисники маніпулюють людськими голосами саме тому, що бачать у них силу! Тому ситуацію можна виправити не бойкотом виборів, а правильним і відповідальним голосуванням за належного кандидата. За те, щоб здобути виборче право, наші батьки і діди, які були свідомими громадянами, навіть жертвували своїм життям. Злегковажити цим правом сьогодні означає виявити крайню непошану до їхньої жертви, а ще – знехтувати можливістю забезпечити своїм нащадкам гідне життя.

І справді, голосуванням людина виражає свою життєву позицію, свої прагнення, свої переконання, своє бачення майбутнього країни, в якій живе сама і в якій живуть чи житимуть її діти. Можна без перебільшення сказати, що через усвідомлений, зрілий, вільний і демократичний вибір разом із постійною та дієвою участю у громадсько-політичному житті людина співтворить майбутнє своєї держави. Тому, ставлячись із байдужістю до цього права або ж топчучи його потуранням беззаконню і корупційним діям, ми самі закладаємо міну під наше і наших нащадків майбуття.

Тому наш вибір повинен бути конкретним і відповідальним. Це вимагає від нас, громадян, немалого зусилля, бо треба здобутися на справжню громадянську свідомість, подолати свою байдужість чи своє лінивство, не піддатися спокусі продати свій голос за гроші, продовольчі дарунки або за вигідну посаду, забуваючи давню остережну приказку: "Бійся данайців, що дари приносять!"

Які небезпеки чигають на нас у громадсько-політичному житті? Це, передусім, жадоба грошей. Ні для кого не є таємницею, яку руйнівну роль цей порок відіграє у діяннях державної влади. Люди, обізнані з політичними реаліями, твердять, що жадоба грошей на місцевому рівні є навіть захланнішою, ніж на вищих площинах. Це значить, що віруючий кандидат на політичну кар'єру, який хотів би опанувати цю пристрасть, мав би бути майже "героєм". Проте хай не сумніваються ті, хто відважується вступити в політичне життя, що таким справді можна бути. Нехай вони пам'ятають, що, власне, завдяки таким людям по містах і селах нашої держави може настати справжнє громадське благо.

Великий руйнівний вплив на ефективність і привабливість виборів має й обман виборців. Часом створюється враження, що головна думка сучасного українського законодавця спрямована лише на те, щоб іще раз перекроїти виборчий закон і цим забезпечити своїй політичній силі максимальні виграшні шанси. В хід ідуть спроби усунути небезпечних суперників з поля змагання й уникнути чесної боротьби, оскільки вона може дати "непрогнозовані" результати. Часом в останню мить змінюються правила виборчого процесу, що ставить небажаних суперників у невигідне становище. Все це є не що інше, як обман виборця. Обманом слід вважати також нереалістичні виборчі партійні програми, які мають гарні "вивіски", але здійснити які практично неможливо.

Якщо Церкви і релігійні організації завжди остерігають виборців, щоб не зневажали своє виборче право і не продавали свої голоси, то наскільки більшим лихом є купівля голосів! Бо це не лише прямий злочин перед законом, а й спокушання людей до гріха. Рівно ж злочинною є фальсифікація результатів голосування, яка здійснюється через лукаві маніпуляції зі складом виборчих комісій, різні "технології" накручування голосів за якусь одну партію чи кандидата, нечесний підрахунок бюлетенів тощо. Така фальсифікація спотворює не лише результати, а й сам зміст голосування. І навіть якщо комусь вона й принесе тимчасову "перемогу", на цьому позірному "успіху", очевидно, не буде спочивати Боже благословення, а відтак плоди його будуть скороминущі.

У час виборів (особливо вже після голосування) у різних повідомленнях чи статтях ми часто знаходимо слова "боротьба", "перемога", "невдача". На перший погляд, йдеться про опис спортивних змагань. Після уважнішого прочитання годі уникнути враження, що це зведення з фронту бойових дій: хтось переміг і здобув впливову чи прибуткову посаду; комусь це не вдалося, і кажуть, що він зазнав невдачі. Уся термінологія має присмак завзятого протистояння і суперництва. Однак якщо боротьба насправді велася за посади та прибуткові позиції, то слід зробити висновок, що невдачі зазнав увесь народ, бо кандидати змагалися не за його благо, а за особисті корисливі інтереси. Все це свідчить про дуже низький рівень духовної і політичної культури. Чи так повинно бути? Напевно – ні! І тут особливо промовистими і вартісними для нас є ті випадки, коли кандидати, маючи Бога в серці, намагаються обійняти політичні посади й позиції, щоби послужити народові, а не – щоб "послужитися" народом задля власної вигоди.

У місцевих виборах 31 жовтня серед багатьох кандидатів на посади чи на депутатські крісла, напевно, немало буде людей віруючих, зокрема і греко-католиків. До цієї групи кандидатів я і хотів би звернутися на завершення своїх роздумів.

Кожний кандидат намагається згуртувати довкола себе якнайбільше число виборців. Це цілком природно, бо в цьому й полягає мета всієї виборчої кампанії. Кандидати шукають собі виборців серед церковних людей, оскільки свідомі того, що з-посеред усіх суспільних установ саме Церква втішається найбільшою довірою. Вони також часто звертаються до священиків, представляючи себе віруючими людьми, навіть якщо їх ніхто не бачив у церкві на богослужіннях. Знаючи, якою авторитетною для людей є позиція священика, кандидати просять його замовити за них добре слово перед парафіянами, а ще краще – з проповідальниці закликати їх молитися за того чи іншого кандидата як за надійну людину. Високо цінуються фотографії з групою мирян, ще більше – зі священиком, і найбільше – з якимсь єпископом. Духовенство – єпископів або священиків – запрошують на свої виборчі віча чи на партійні з'їзди з проханням поблагословити і виголосити якесь привітання.

Що можна сказати про такі заходи? На жаль, усе це межує з використанням Церкви у своїх політичних цілях. Можна допустити, щоб підтримку в такій формі мав кандидат, який є справді віруючим, послідовно активним у церковній громаді членом, але і це не завжди є доречним.

Кандидати, котрі мають якесь поняття про цінність молитви, цілком природно самі моляться і прохають інших про молитву. Якщо це прохання щире і походить із правдивого внутрішнього переконання, воно заслуговує на похвалу. Цілком інакше треба розцінювати поведінку тих, хто звертається з проханням про молитву до духовенства чи чернецтва, виходячи з кон'юнктурної користі чи з суто земного уявлення, що ці люди мають якийсь особливий, майже магічний зв'язок із небом. І зовсім уже карикатурними у ставленні до Бога є твердження про якісь особливі об'явлення чи, можна б сказати, Божий перст на користь якогось кандидата. Це вже межує з загравaнням із виборцями та з маніпуляцією уявою побожних, хоч і мало свідомих людей.

Посилання на релігійні вартості ті чи інші кандидати мали б доводити відповідною поведінкою, бо саме в ній виявляється моральний характер кандидата. Не треба боятися говорити про релігійні вартості, не треба соромитися бути релігійною людиною, бо щира релігійність має дуже велику цінність, зокрема і в політичному житті. Знаємо з історії минулого століття, що після моральної руїни, яку спричинила Друга світова війна, Західна Європа економічно, політично, а головно духовно відродилася завдяки таким глибоко віруючим державним мужам, як Конрад Аденауер, Робер Шуман й Альчідо де Гаспері. Сьогодні Україна, яка ще є у процесі відродження після безбожницького лихоліття, потребує людей саме такого формату.

Ми пишаємося тим, що українська культура закорінена в християнстві. Є у нас великий християнський потенціал, і в цьому полягає наша надія на повноцінне відродження. Вище ми перелічили чимало небезпек, які чигають на нас у суспільно-політичному житті. Вони діють як на місцевому, так і на загальнонаціональному рівнях, і кожен, хто входить у владу, має розуміти, що, з одного боку, отримує великий шанс відповідально і творчо дбати про добро загалу, але, з другого, – входить у "зону ризику". Все ж, не слід дивитися на покликання політика виключно в категоріях якоїсь неподоланної приреченості: чимало залежить від самої людини та від її сумління. Опанувати гріховні пристрасті і спокуси може кожен, а як християнин – кожен і повинен це зробити.

Отож вибори та голосування мають стати для всіх періодом святкового піднесення, коли народні обранці складають свої обітниці служити народові вірою й правдою, а самі люди обдаровують своїх обранців шаною і довірою. Тоді й буде над цим краєм Боже благословення.

Любомир ГУЗАР

Закінчення. Початок на 1-й стор.

"ОДИН РУБЛЬ" ЗА ОРЕНДУ
ТА МІЛЬЯРДИ НА УТРИМАННЯ ЧУЖОГО

Василь ТУРОВСЬКИЙ

"Яндекс" повідомив про оренду за символічну ціну – один рубль – українським урядом павільйону на ВВЦ у Москві. Ну і що з тієї оренди? Навіщо той павільйон здався Україні, не повідомляється. Скоріш за все, комусь дуже хочеться бачити Україну суб'єктом російської федерації. Хоч би символічно. Що з того павільйону Україні ніякого зиску не бачити – аксіома. Більш вигідно було би орендувати одну з опор вуличного освітлення на Ленінському проспекті. А ось збитки від тієї оренди для бюджету України, або українських підприємств, – неминучі. У витратах на утримування того павільйону обов'язково будуть приховуватися витрати на потреби донецьких та їхніх нащадків, які вже проживають чи будуть проживати у Москві чи біля Москви. На таких дармоїдів будуть здирати "останню свитину".

Можна також очікувати, що такий факт оренди пустого павільйону за "один рубль" стане козирем у пропаганді т. зв. "братської допомоги". І хоча це оренда не нафтопереробного заводу, але, все ж, – "контраргумент", коли немає чим відповісти на щорічні багатомільярдні виплати з бюджету України на російські школи в Україні (4 мільярди), на російськомовні театри та на російськомовну пресу, телерадіомовлення тощо.

Нещодавно довелось спілкуватися з українцями з Далекого Сходу. За свої власні гроші, заощаджені на мізерних пенсіях та на мізерних зарплатах, вони долетіли до Москви, щоб у Культурному центрі України на Арбаті показати своє мистецтво виконання українських пісень. Гірко було чути, що ні місцева, ні федеральна влада Росії ані копієчки не надають на підтримку українських громад, колективам художньої самодіяльності дорослих і дітей. Навпаки, і місцева влада, і федеральні структури чинять чимало перешкод, щоб знищити будь-які форми самоорганізації українського життя на Далекому Сході.

Дивно, але такому руйнуванню українських культурних осередків сприяють українські чинні представники. Можна пригадати для прикладу поїздки в Башкирію посла України Грищенка з метою завбачливо проінструктувати деяких активістів українських громад в Башкирії перед інспекційною поїздкою представника парламентської асамблеї Європи – як себе вести, що відповідати. При тому варто зауважити, що в Башкирії, все-таки, співчувають українським громадам. Бо знають, що таке "дружба народів в Росії".

Сайт "Regions.ru" (чи не тому в Україні править Партія регіонів?) переконує: "Росія накопіла огромний опит мірного сосуществования различних народов і нікогда не боялась міжкультурного діалога". І продовжує: "А вот на Западе, где слишком сільна єщо пам'ять о работоргівле і расовой сегрегації, обсужденіє міжнаціональних отношеній фактіческі запрещено".

Запитувати українців Далекого Сходу про проблеми їхнього життя – сипати сіль на рани. Засновника українського хору у Владивостоці Анатолія Івановича Криля було вбито, коли він повертався додому з роботи. Вбито підло. Те саме сталося з активістами українських громад у Тулі, в Ульяновську. Раптом померли впродовж тижня журналісти і публіцисти з Москви Володимир Коваленко і Анатолій Даценко. Або ж як не згадати Аню Мазепу, знану як Аня Політковська!

Автори "Regions.ru", мабуть, не знають, що сталінські репресії в СРСР проводились саме за національною ознакою і що за обсягами вони чи не перевершують гітлерівські. Для них не існує чорносотенних погромів і межі ослості євреїв в царській Росії чи антисемітизму в СРСР. А де вже згадувати заборони української мови, голодомори, мордовські табори для українського народу, української інтелігенції. Сьогодні числом фактів націоналістичного насилля Росія обганяє всі західні країни. Опитування громадської думки в Росії свідчать про надзвичайно високий рівень ксенофобії. Досить було би прочитати "емоціоналки" російською мовою на сайтах УНІАН чи "Дзеркала тижня", щоб переконатись: їхні автори, носії російського православ'я, дуже далекі від християнського виховання.

Мабуть, не варто було би згадувати сумнозвісний "законопроект про регіональні мови в Україні". Він і так увійде в мартиролог злочинів проти українського народу, української мови і культури. Тому, що новий "законопроект" виник з "величезного досвіду злодіянь проти українського народу".

м.Москва, Росія

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

СИМВОЛ РАБСТВА І БАЙДУЖОСТИ

На карті нашої країни є багато міст-музеїв, назви яких пов'язують з відомими історичними подіями. До таких міст належить і Переяслав-Хмельницький. Але пишатись подією, яка відбулася тут, підстав немає, бо це сумнозвісна Переяславська рада. Це місто-музей є заповідником українського гріхопадіння. Це музей так званого "братання" з московитами, від хижих обіймів яких не можемо випручатись і по сьогодні. Місто Переяслав-Хмельницький уособлює собою цілу епоху порабування України Росією. Скрушно, але досі на центральній площі міста бовваніє монумент, на якому викарбувано "навіки разом з російським народом". Цей пам'ятник символізує наше незнищенне внутрішнє рабство та байдужість.

Микола ВІЩЕНКО,
м. Переяслав-Хмельницький

ГОЛОС З-ЗА ОКЕАНУ

МИ НЕ ПРОТИ УКРАЇНИ, МИ ПРОТИ РЕЖИМУ
Зарубіжні українці протестують проти антиукраїнської політики офіційного Києва

Аскольд ЛОЗИНСЬКИЙ

Навколо недавнього приїзду до США Віктора Януковича та демонстрацій проти нього, влаштованих Українським Конгресовим Комітетом Америки в Нью-Йорку і Чикаго та протесту в Оттаві, влаштованого Конференцією Українських Державницьких Організацій Канади, розгорнулася широка дискусія, в якій взяли участь сам Віктор Янукович, міністр закордонних справ України, посол України у Вашингтоні, різні представники громадських структур в Україні і в діаспорі та окремі люди.

Так нещодавно українська громада США зустрічала міністра К.Грищенка

Два питання вимагають уточнення. Перше: це старання України ввійти на дворічний термін до Ради Безпеки ООН. Це питання ускладнене тим, що таке членство, хоча здебільшого декоративне, вимагає підтримки інших країн – членів Ради. Друге питання: це запланований візит до України Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера. Оскільки в першому питанні заангажовані українці – громадяни США і Канади, а в другому українці Канади, то слід проаналізувати ці питання.

Патріотичних українців демократичного настрою мусить насторожувати поведінка, яка доходить до зухвалого рівня і Президента Януковича, і міністра Грищенка. Ми не можемо дозволити, щоби Україна перетворилася у Росію зі сторони як національного питання, так і владної структури. Не хочемо бачити її зовсім зрусифікованою, немов областю Росії, з авторитарною формою правління, де затримують істориків, шантажують ректорів, зникають журналісти чи нападають на культурні проукраїнські заходи. Наше змагання повинно бути, щоби змінити курс цієї політики, а якщо це виявиться неможливим – боротися демократичними шляхами, включно з громадянською непокорою, щоби скасувати цей режим.

З іншого боку, у жодному випадку ми не виступаємо проти незалежної України чи її авторитету в світі. Зміст наших зустрічей з американцями чи канадцями повинен засвідчувати, що Україна є суверенна і демократична держава з довгою, хоча інколи і трагічною історією, вона сьогодні потребує допомоги від демократичних країн світу тим більше, бо в Україні при владі, як писав Шевченко, "злії люди", котрі підривають її суверенність, перекручують її історію, служать Москві, грубо зневажають людськими правами. До цих людей належать також і їхні представники при дипломатичних місіях у цілому світі, які служать сьогодні не Україні, а авторитарній владі.

Ця настанова не означає, що ми повинні виступати проти і погрожувати, що ми будемо впливати на наші уряди, щоб вони були проти членства України в Раді Безпеки ООН чи поїздки Прем'єра Канади до України. Така дія чи політика протирічить нашому довговіковому змаганню, щоби світ шанував і рахувався з Україною.

Ми є в опозиції до всяких януковичів, грищенків, сергеєвих, моциків, осташів. Правда, тільки перші два заслуговують на осуд, а останні навіть мали свої патріотичні моменти, але це було за іншої влади. Вони хамелеони, тож приймуть нову політику, коли їм так скажуть. Але будучи в опозиції до Януковича і Грищенка, ми любимо і підтримуємо Україну, і тому ми повинні дати відчути урядам США і Канади, що ми – за участь України в Раді Безпеки ООН, що Україна – це сьогодні і в майбутньому стратегічний партнер демократичних країн, яка в центрі Європи повинна бути немов сторожем цих західних вартостей, які є засадничими цивілізованих держав, які є основою Організацій Об'єднаних Націй, але є грубо відсутні у Росії та сьогоднішній Україні. Також ми повинні дати знати Прем'єр-міністру Канади, що ми бажаємо його поїздки в Україну, щоб він таки зустрівся не тільки з речниками влади, але також з опозицією, як це зробила Державний секретар США Гіларі Клинтон у липні ц.р. та щоб Прем'єр Канади заявив недвозначно владі України, що співпраця можлива тільки за умови пошанування людських прав громадян і негромадян України, прозорих і демократичних виборах та повернення до основних засад верховенства права.

Незалежна демократична Україна – це віковe прагнення усіх її добрих синів і дочок. Сьогодні цю Україну немов вкрали від нас малороси і попихачі Москви – "злії люди", одначе вони спроможні забрати її від нас тільки на короткий час, ми її відборимо і поведемо у світліше майбутнє. Януківщина – це тимчасове явище, яке не може звести нас з правильного шляху – допомоги своєму народові і його прадідівській землі. При цьому потрібні певні політичні тонкощі. Борімося проти януковщини, але не втрачаймо Україну.

ЧАС ВИПРОБУВАНЬ

БУТИ "УГОДНИМ" ЧИ БУТИ УКРАЇНЦЕМ?

Софія ФЕДИНА,
кандидат політичних наук

Я – Софія Федина, і я автор та ведуча політично-аналітичної програми "Погляд з Високого замку" на Львівському телебаченні. З початком виборчого процесу мене усунули від ведення передачі, аргументуючи це тим, що в такий час її вести мають "свої" люди (тобто "угодні" теперішній владі – **примітка автора**). Що ж таке бути "угодним" на теперішній час?

Бути "угодним", це накритися білим полотном і тихо, не піднімаючи пилу, прямувати на цвинтар історії, де потроху відроджується Радянський Союз, комуністична влада, де знову починають спинатися на рівні ноги концтабори, в'язниці та репресії, де постають загрози українству.

Бути "угодним" – це співати хвалебні оди на честь владної партії і активно забувати про свою честь і гідність.

Бути "угодним" – це пасивно реагувати на витівки влади, що ставлять під сумнів саме існування незалежної й самостійної Української держави.

Бути "угодним" – це приймати як належне, коли, порушуючи принцип територіальної цілісності, віддають територію України іншій державі, і натякають, що це ще не кінець.

Бути "угодним" – це допустити, щоб Інститут національної пам'яті, який має займатися відновленням правдивої історії України та викриттям актів геноциду та звірств проти українців, очолювали комуністи, які безпосередньо причетні до злочинів проти українського народу.

Бути "угодним" – це не хвилюватися, коли перекроюють конституційний лад держави під кожні конкретні обставини. 2004-го було вигідно позбавити Президента повноважень – аби не дай Бог Віктор Ющенко мав шанс розбудувати самодостатню Україну, а вже 2010-го можна відміняти Конституційну реформу, аби Україна потрохи ставала тоталітарною структурою.

Бути "угодним" – це прийняти інформацію, що Голодомор не був геноцидом українців. Може, й репресій проти української інтелігенції не було? Може, й масові розстріли та переслідування також витвір нашої фантазії?

Бути "угодним" – це мовчки ковтати наступ на українську мову, яка на 20-му році незалежності України потребує захисту від наступу російської мови, яка, як виявляється, навіть за умов 80%-ї присутності російської мови в українському медійному просторі, є під загрозою. Угодним байдуже, що владоможці говорять російською, що викладання в українських вишах йде не українською, що українська книга на межі вимирання, що право українців на отримання інформації державною мовою порушується в більшості регіонів України.

Бути "угодним" – це стерпіти, коли в Почаївській лаврі не приймаюсь прохання про молитву українською мовою, а представники "Рускаго мира" кажуть, що Бог молитов українською не чує.

Бути "угодним" – це коли так звані патріотичні сили пересварюються між собою, розчищаючи широку дорогу до влади ворогам України.

Бути "угодним" – значить перекреслювати майбутнє України, і творити будучність української губернії певної Імперії.

Бути "угодним" – це просто бути байдужим до всього, що діється навколо. Радянська комуністична репресивна система дає добрі плоди. Багато кому з українців байдуже, що навколо валяється сміття, як в прямому, так і переносному значенні.

Бути "угодним" – це стояти, опустивши руки, коли треба брати віник і вимітати сміття з нашої української хати.

Бути "угодним" – це мовчати, коли час кричати, це чекати, коли час діяти, це боятися, коли прийшов жертовний час!

Я не хочу бути "угодною"... Я така, якою мене народила ця земля. Я українка і для свого майбутнього я бачу безальтернативний варіант: соборну і самостійну Українську державу, в якій українець має справжню історію, рідну українську мову, самодостатню культуру, державу, якою кожен з нас пишається, і за яку ладен віддати останній подих, державу, яка сама вирішує свою долю, а не по-рабськи повзає перед своїми сусідами і сильними світу цього, державу, в якій кожен, покладаючись на власні сили, творить українське майбутнє для своїх нащадків!

МЕЧ ДУХОВНИЙ

ПОЛЕ ДУХОВНОГО ОПОРУ: ПРАВО НА ГІДНІСТЬ

Як ми вже повідомляли, другого жовтня в приміщенні столичного Будинку вчителя відбулася презентація довідника "Рух опору в Україні. 1960–1990" – першої енциклопедії дисидентського руху в Україні, яка вийшла у видавництві "Смолоскип". Упорядник книги – засновник і Голова правління видавництва Осип Зінкевич, чию багатолітню подвижницьку діяльність в ім'я України відзначено орденом "За заслуги" третього ступеня та орденом Ярослава Мудрого п'ятого ступеня. Під його орудою над виданням працювала редколегія, членів якої пан Зінкевич представив учасникам презентації. Це – Григорій Панчук, Олесь Обертас, Олена Голуб, Михайло Трущенков. У підготовку енциклопедії зробили свій внесок колишні політв'язні, дослідники дисидентського руху в Україні, історики, політологи, літературознавці.

Марія БАЗЕЛЮК

Під час презентації: Василь ОВСІЄНКО (на передньому плані), Валерій ШЕВЧУК і Богдан ГОРИНЬ (у другому ряду).

Унікальне видання охоплює період від зародження дисидентського руху до здобуття незалежності України. Укладена на основі особистих спогадів правозахисників, рідкісних архівних матеріалів, книга містить інформацію про діяльність підпільних груп в Україні, біографії політв'язнів і репресованих, учасників руху опору, розповідає про український самвидав і навіть про тих діячів, які до дисидентського руху аж ніяк не належали, проте, за визначенням одного з промовців, "були дисидентами в своєму середовищі".

Презентація зібрала багато яскравих і знаних в Україні та поза її межами особистостей: Євген Сверстюк, Левко Лук'яненко, Степан Хмара, Василь Овсієнко, Іван Гель, Атена Пашко, Володимир Сіренко, Михайло Косів, Іван Драч, Євген Дробаха, Іван Макар, Олесь Шевченко і багато інших, які репрезентували феномен шістдесятництва, як продовження національно-визвольної боротьби українського народу. Адже, як слушно зазначив Іван Гель, "той, хто потрапляв у концтабір як правозахисник, дисидент, через півроку ставав державником", тобто сповідував ті ж ідеали, за які боролися і вже по другому десятку літ каралися в тому ж таки бараці вояки Української Повстанської Армії. Повстанці боролися за волю України зі зброєю в руках. Шістдесятники, за словами Євгена Сверстюка, "чинили опір системі своєю поставою і гідністю", це були люди, "які відчули протест проти приниження національної гідності". Вони створили в Україні поле духовного опору несвободі і насиллю, яке советська імперія намагалася знищити за будь-яку ціну і в сталінські, і в брежнєвські часи.

Масові вбивства – за класовою, національною, релігійною ознаками, за чітко доведеними нормами, до революційних дат, за підтримки і з ініціативи трудящих, технологія перетворення мільйонів людей в тюремну пилюку – ці зловісні притаманності сталінської доби переслідували цілком конкретну мету. Не просто фізичне знищення людей, а тотальне знищення людської гідності, самого поняття "людина", яка має права на свободу і гідність. За філософією системи, для утвердження тиранії мало вбивати, головне – позбавити людської подоби живих. Це останнє, головне після смерті Сталіна трансформувалося в інші, не менш похмурі форми народовбивства. Вже начебто не було (принаймні, не зафіксовано) офіційних розпоряджень на кшталт наказу НКВС № 00447 від 30 липня 1937р. "Про операцію з репресування колишніх куркулів, кримінальних злочинців і інших антирадянських елементів", відповідно до якого в усі республіки надійшла рознарядка, скільки людей треба вбити (за планом – понад 80 тисяч осіб. Насправді було знищено майже в десять разів більше).

Та народознищення тривало. Суди пачками штампували смертні вироки, в тому числі тим, хто вже відбув покарання, кремлівські терористи вбивали за кордоном провідників національно-визвольного руху. Щоб інфікувати націю бацилами страху, зневіри та самозречення, треба було вихолостити її від людей високоосвічених, талановитих, з почуттям власної гідності та відповідальності за народ. І якщо за Сталіна вакханалія садизму здійснювалася демонстративно, то з хрущовською "відлигою" і після неї вівісекцію народу намагалися проводити під прикриттям, відбиваючись від "безпідставних звинувачень" Заходу. В гебістському середовищі запроваджені ним же "новітні технології "людиновбивства називали "нацпрополками", внаслідок яких тисячі українців, котрими пишалася б кожна держава, загинули в автомобільних катастрофах, на воді, від несподіваних серцевих нападів, отруєнь і т.ін.

Схоже, такі "акції" вважалися в Москві дуже ефективними, оскільки російські спецслужби і досі ними послуговуються.

Їхніми стараннями вже в незалежній Україні пішли з життя "за загадкових обставин" не лише десятки всім відомих політиків, а й сотні чи тисячі українських патріотів, менше знаних в країні, та особливо цінних тим, що вони робили конкретні, державницькі справи "в глибинці". В брежнєвсько-сусловські часи "нацпрополки" тривали паралельно з процесами над "інакомислячими", якими активно пакували тюрми і концтабори, та остракізмом, якому піддавалися їхні сім'ї, а також вся українська інтелігенція – більшою чи меншою вірою. Тож дисидентами були не лише ті, кого запроторили за грати, а кожен, хто хотів залишитися людиною – з правом на гідність і свободу.

Михайло Косів вважає довідник "Рух опору в Україні. 1960-1990" явищем історичного значення. Попри прикрі неточності і відсутність у ній тих постатей, які мали б бути. Олесь Шевченко назвав книгу "вікном в історію". Левко Лук'яненко відзначив її роль у справі консолідації Української нації, яка "не може відбутися без знання історії". Атена Пашко наголосила, що видання "викликало великий інтерес у молоді". Володимир Сіренко підкреслив його актуальність для сьогодення, позначеного зловісними реаліями: "Наша нація опинилася в такій жахливій ситуації, в якій не була навіть за часів СРСР". Проросійські правителі України намагаються знищити українську мову невипадково. "Адже мова творить націю, нація творить державу. Тому завойовники завжди насамперед знищували мову", – зазначив В.Сіренко.

Сьогодні Україні потрібна критична маса людей з високою політичною культурою, щоб протистояти люмпенізації суспільства, створити поле духовного опору антинаціональній політиці новітньої адміністрації. Культура вчить критично мислити, будить дух протесту проти приниження національної гідності. Цьому, переконана, значною мірою сприятиме книга "Рух опору в Україні. 1960–1990".

Нещодавно вийшов друком роман Василя Шкляра "Чорний ворон". У романі йдеться про повстанців Холодного Яру, які вели боротьбу з більшовицькими загарбниками в 1920-х роках. Першим, хто розповів про бойові дії повстанців-холодноярців, був наш полтавець Юрій Горліс-Горський. В одному з інтерв'ю Василь Шкляр згадував про нашого земляка, який залишив повстанців, за наказом командира, 1921 року. За словами В.Шкляра, Юрій Горліс-Горський більше ніколи не відвідував Холодного Яру. Це не зовсім так: 1942 року наш земляк відвідав Холодний Яр, зустрічався зі своїми побратимами, побував на могилі отамана.

У цій розвідці автор робить спробу висвітлити героїчне і в той же час трагічне життя одного із героїв визвольних змагань українського народу Юрія Горліс-Горського.

Є боротьба за долю України,
все решта – то велике
мискоборство.
Ліна Костенко.

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

"ПОВІЯВ НОВИЙ ВОГОНЬ ІЗ ХОЛОДНОГО ЯРУ"

Анатолій ЧЕРНОВ

За своєю масовістю і силою національно-визвольна боротьба у Східній Україні 1917–1920 років має небагато аналогів у світовій історії, перевершуючи в якихось аспектах навіть рух ОУН-УПА – це була чітко організована, суцільна війна українства зі всіма окупантами від Збруча до Кавказу. Це чітко розуміли і вороги національно-визвольних змагань українського народу. Лев Троцький наставляв комісарів, яких направляли в Україну: "Вы должны помнить, что коммуну, чрезвычайку, продовольственные отряды, комиссаров-евреев украинский крестьянин возненавидел до глубины души. В нем проснулся спавший сотни лет вольный дух запорожского казачества и гайдамаков. Этот страшный дух, который кипит, бурлит, как Днепр на порогах, и заставляет украинцев творить чудеса храбрости. Этот самый дух вольности, который давал и нечеловеческую силу в течении сотни лет воевать против своих угнетателей – поляков, татар и турок...".

Одним із таких козаків, хто здійснив у XX столітті Тарасове пророцтво: "Повіє новий вогонь із Холодного Яру", і був Юрій Горліс-Горський. Його ім'я відоме широкому загалу українського народу, насамперед, завдяки роману "Холодний Яр", з якого дізнались правду про велику міжнаціональну війну за право володіти українською землею. Жорстока правда про повстанську боротьбу в легендарному козацько-гайдамацькому Холодному Яру захоплювала і виховувала любов і повагу до визвольних змагань українського селянства.

Справжнє прізвище автора "Холодного Яру" – Юрій Городянин-Лісовський. Народився він 14 січня 1898 року в Полтаві. Назвали його на честь батька Юрія, офіцера російської армії. Мати – Людвина Соколовська – "вела свій родовід із польсько-шляхетського коріння". Батько, кадровий військовий, благословив сина на здобуття військової освіти, обдарував військовою вдачею. Військову службу Юрій почав "у кавказькій кавалерії" під командою князів хана Нахічеванського та Султан-Гірея, де, за власним визнанням, "хапнув магометанської воєнної етики". Юрій Городянин-Лісовський – учасник Першої світової війни. В роки національно-визвольних змагань – старшина-кіннотник другого Запорізького полку Запорізької дивізії Армії УНР, до якої вступив у віці 20 років.

Мотронинський монастир. Репродукція Тараса Шевченка, який побував тут 1845 року.

На початку лютого 1920 року, під час Зимового походу, коли Запорізька дивізія перебувала в околицях Холодного Яру, Юрій занедужав і змушений був залишитися на лікування в Мотрониному монастирі, де в той час перебував штаб полку гайдамаків Холодного Яру. Підлікувавшись, хотів був уже наздоганяти свою частину, яка продовжувала Зимовий похід, та холодноярці, яким бракувало старшин воєнного часу, переконали його, що він тут не менш потрібний Батьківщині. Юрій ніколи не шкодував, що вирішив залишитися серед лісовиків: рік боротьби на Чигиринщині, напоєній духом Великого Богдана, став найщасливішим періодом його життя.

Чигиринщина – це місцевість, в якій все говорить про сумне і радісне минуле України. Тут, над Суботовим, стоїть "домовина України" – церква Богдана... Над Чигирином – гора, на якій стояв замок гетьмана Дорошенка. Тут віками точилася завзята боротьба за волю і долю... В часи нової "Руїни" Чигиринщина стала осередком збройної боротьби, до якої охоче було місцеве населення, яке не любило гнути шиї, серед якого не загинули ще без сліду войовничі традиції предків-козаків. Повстанська боротьба в околицях Холодного Яру відрізнялася організаційним ладом та свідомістю цілі – визволення України. Здавалося, вернулись давні козацькі часи, коли кожен хлібороб був озброєний і завжди готовий до бою з татарами. Села були поділені на сотні, які об'єднувалися в полк.

Центром тієї бойової організації селян був оспіваний Т.Шевченком Холодний Яр, власне, історичний Мотронин монастир поблизу його, "де лицарі лісу освятили зброю на московського ката". Найзапекліші з них продовжили боротьбу навіть тоді, коли в Україні утвердилася диктатура чужинців і не було вже надії на визволення.

Холодний Яр повністю заполонив Юрія Городянина-Лісовського, його серце переповнилось, як він потім згадував, "якоюсь щемливою радістю". Все своє подальше життя він марив ним, мріяв повернутися на ці, за його висловом, "святі місця". Під псевдо "Залізняк" його призначили осавулом Першого куреня полку, він став одним із найближчих помічників курінного Івана Петренка та Головного отамана Холодного Яру Василя Чучупака. Взагалі у керівництва повстанців стояли українські юнаки, які пройшли військовий вишкіл у царських військових школах, побували на фронтах і здобули військовий досвід. Український селянин мав до них повагу і називали їх Батьками-Отаманами. За цю любов і довіру народу отамани відплачували тим, що не тільки боролися з окупантами у передових лавах, але, часто, віддавали своє життя, рятуючи тих, ким вони добровільно опікувалися. Місцеве населення знало своїх захисників, ставилося до них приязно і допомагало, чим могло. "Холодний Яр це живий приклад, як невеликі числом, але сильні духом можуть успішно боротися з ворогом", – писав Юрій Городянин. Повстанці виганяли окупантів з міст і забирали військові припаси. Очищали села від "викачувань хліба", відбивали транспорти, навантажені збіжжям та іншим. Згідно з Горліс-Горським, у Холодному Яру зібралось більше як 30000 людей, половина з них не мала навіть рушниць, а була озброєна косами, вилами, ножами, бракувало також одежі і взуття. Керівництво повстанців не мали точних вказівок чи регулярного зв'язку з Армією УНР. Мабуть тому повстанці не йшли на з'єднання з військами УНР, а захищали свої двори і родини від більшовицького свавілля та ховалися у лісах.

Осавул Залізняк брав участь у численних боях проти московських окупантів. У своєму романі він писав: "...Коли дві нації борються, то білі рукавички мусять бути скинені. За п'ять років на фронтах довелося розрубати в бою не один череп... але що можна піднести шаблю на ворога, який уже кинув зброю, що ворог лише мертвий перестає бути ворогом, з цим я погодився лиш тепер, на цьому клаптеві української землі, який треба було відстояти – або загинути". На власному прикладі Юрій переконався, що гуманізм до ворога обертається новими українськими жертвами: так, він подарував життя полоненому начальнику міліції, відпустив його, а той "віддячив", викликавши телеграфом з Єлізаветграда полк червоної кінноти. Бій завершився великими втратами для холодноярців, а сам Залізняк потрапив у полон. Побувавши в льохах Єлізаветоградської ЧК, він утік від розстрілу. Повернувшись до Холодного Яру, довідався, що побратими вже справили поминки по ньому...

Навесні 1921 року, виконуючи наказ отамана Івана Деркача, Залізняк "відістався з Холодного Яру" і, перейшовши кордон, у Львові зустрівся з керівництвом Повстансько-партизанського штабу (ППШ), де був прийнятий генералом Юрком Тютюнником. Генерал з недовірою поставившись до посланця Холодного Яру, заборонив йому повертатися на Чигиринщину і направив його в табір для інтернованих. І все ж через рік – навесні 1922 року, ставши зв'язковим уряду УНР, Юрій Городянин-Лісовський повертається в окуповану російськими більшовиками Україну. Підпільну роботу – під псевдо Горський – спочатку провадив у Києві, а потім на Поділлі, де працює волосним шкільним інспектором. Декілька разів переходив він Збруч, щоб передати конфіденційну інформацію уряду УНР. Та незабаром Юрія було заарештовано. Довелося провести 8 місяців у "тюрподі" Вінницького ГПУ. Чекісти не спромоглися довести його вини і 16 грудня 1923 року звільнили з-під варти. За завданням українського підпілля, Горський дав згоду працювати в агентурному апараті. Відтак досвідчений підпільник провалив не одну чекістську операцію.

1924 року новий арешт Юрія Горського. Цього разу вдати безневинного не вдалося: більшовики "оцінили" його "контрреволюційну роботу" на Поділлі в 15 років ув'язнення. Ще добре, що вони не дізнались про холодноярську сторінку його біографії... Щоб урятуватись, Юрій симулював психічне захворювання. "Потяглися "тернисті" дні і ночі симуляції, – згадував він. – Я здебільше лежав, не піднімаючись... Іноді відмовлявся від їжі. Іноді їв. Часом на запитання котрогось чекіста – плів йому дурниці, часом не відповідав нічого... Ця моя поведінка була тільки "прологом", щоби попасти до психіатричної лікарні...". Але чекісти не дуже вірили в хворобу і ще протягом кількох років тримали його у тюремній лікарні. За цей час він пізнав тюрми Вінниці, Києва, Полтави та Херсона. Нарешті Юрія перевели до Херсонської психіатричної лікарні, звідки він і втік у квітні 1932 року. "Холодної квітневої ночі, – згадував Ю.Горліс-Горський, – утікши з Херсонської психіатричної лічниці, машерую вздовж залізниці Херсон-Снігурівка... За плечима вісім років голодних світських тюрем... половина невідбутої ще кари, попереду зваблива, таємничо-невідома доля". Ця доля закинула його з Херсонщини на Дон, потім на Кубань, а тоді на Поволжя, в Нижній Новгород, де він якийсь час працював на "Автострої".

м.Полтава

Далі буде.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

СПОТВОРЕННЯ МОВИ

– Правильно треба казати "Качані́вка" – почув від працівника заповідника "Качанівка".

Дивним мені здалось зауваження про потребу у вимові робити наголос на третьому складі, коли усталене звучання наголошується на другому складі. За аналогією, так само треба ставити наголос у словах Власівка, Іваниця, Туркенівка. Петрушівка, Мартинівка. Спробуйте вимовити, шановні читачі, і ви відчуєте мовну недоладність.

Недоречна зміна наголосу – ніщо інше, як спотворення найдосконалішої у світі мови, що визнано авторитетними філологами. Спотворенням української мови займаються іноземні українофоби та наші манкурти, що говорить про їхню розумову обмеженість. Все це узгоджується з сусловським творенням єдиного радянського народу.

Останніми роками, вже в незалежній Україні, посилилась русифікація та плазування перед англійською. З'явились "шопи", що українською буде "хлів" чи " повітка", або "маркетинг", що означає "базарування" або "торгування".

Як розповідали, за радянських часів були працівники, які навмисно спотворювали українську мову. Мабуть, вони не перевелись і сьогодні. Якби їх не було, то звідки б могли взятись такі слова, як "потяг", що означає, крім "нахил", "охота", "уподоба", кінну упряжку по витягуванню колод в Карпатах. Люди ж не колоди і витягувати їх не треба. Вони можуть їздити на поїздах. Або слово "телефонувати", яке образно означає аукати телефоном по чомусь твердому. Це все рівно, що замість "шити" казати "голкувати", або замість "орати" казати "плугувати", "малювати" – "пензлювати".

Отже, негоже спотворювати не тільки слова, а й назви культурних установ. Треба шанувати мелодійність і найвищу в світі досконалість нашої солов'їної мови.

Михайло КУРДЮК,
с.Тром'янець

ГОРДІМОСЯ НАЦІОНАЛЬНІСТЮ

Я – УКРАЇНЕЦЬ

Авжеж, багатьом столичним політиканам бажається, щоб народ бігав за ними, як пес із ошийником, і гавкав на тих, на кого вони покажуть. Отоді він буде правильний, не муляжний. Але де ж гарантія, що ми справжні його апостоли, а не облудні провокатори, куплені за західні чи східні гроші? Чому ж він має нам вірити?.. Адже це ж ми, освічена й правляча еліта, навіть народні депутати день і ніч поливаємо його через радіо, а найбільше – через запродане телебачення такою отрутою розтління й деморалізації, що народ незабаром не те, що відвернеться – відречеться від нас, справді муляжів колишньої національної інтелігенції.

Прийшов час збагнути: українська трагедія не в народі. Не в українцях, як етнічній спільноті. Цю ідею нам підкидають старі й нові недруги. Усі, кому вигідний наш розбрат, кому впродовж усіх років Незалежності наші чвари дають небачені дивіденди. Нема народів-нездар. Нездари бувають тільки серед його освіченого прошарку, котрий називає себе елітою, береться не за свою справу чи продається силі чужій, а запроданство завше убивче, – це як кастрація.

Десь на зорі Незалежності обійшов українську пресу мій есей "Пора гордитися національністю" – не копилити губу, не гнути кирпу, не хизуватись бундючно, а гідно гордитися: росіянину тим, що він росіянин; полякові тим, що поляк; євреєві тим, що єврей; українцеві тим, що він українець... Адже кожен народ – це неповторна квітка у вселенському вінку культур, найкоштовніше багатство земної кулі... І хто ж першим облаяв мене за цю публікацію?.. Ідеологічний речник "Руху" Олександр Найман – в газеті "Молодь України" 26 листопада 1992 року. Облаяв за... націоналізм. Абсолютно в більшовицькому стилі. Для тих, хто захопив тоді наші політичні організації в суспільстві, кому київські письменники, програвши перші президентські вибори, віддали Народний Рух України на відкуп, – для цього політичного істеблішменту будь-яка наша національна самосвідомість знов трактувалася як махровий націоналізм. А тим, хто був особливо національно вразливим, хто не мовчав, хто обстоював своє право на природну етнічність, – тим безбожно чіпляли ярлики навіть нацистів. Оце безхребетне потурання денаціоналізаторам і стало самовбивством нашого справді Всенародного Руху. Якщо (не дай, Боже!) не самої Незалежної України.

А ось факт зовсім інший. Уже минуло чимало часу, а я не можу і досі забути, як єдиний тоді у Вінниці єврейський письменник, який писав на ідиш, Геннадій Косой, пропагуючи журнал "Советише Геймланд", ходив від квартири до квартири і, зустрівши якось мене на вулиці, ледь не плакав із відчаю, що от забувають єврейські сім'ї рідну мову, відхрещуються від своєї культури, записуються в паспортах росіянами.

Із соромом мушу визнати: мені тоді здалося, що він занадто трагізує ситуацію. Та через якийсь час я помітив, що почалося масове національне вироджння і українців. І аж тоді я збагнув, що якщо на якійсь території починає вимирати малочисельний народ, значить – смертельно вражений і народ панівний.

Сьогодні, гадаю, сумніватися в цій істині вже не доводиться. Навіть за глобалізму будь-яка національна дискримінація, будь-яка денаціоналізація людей – це вбивство. І не тільки політичне. Це безповоротна втрата, і не лише національна. Все людство тоді біднішає. А за роки радянської влади на території Російської імперії зникло майже сто мов і народів. Чим же Москва відшкодує людству цю апокаліптичну втрату?

Десь тоді ж Україну облетіла й інша звістка – про антисемітський замах на квартиру й життя чудового українського поета, який дбайливо ввів у нашу поезію десятки молодих талантів з усіх областей України, Абрама Кацнельсона. І ось як це потрясіння переплавилось у нього на вірш:

Неначе струм, пройняв так серце біль,
як прочитав біля своїх дверей:
"Жиди! На вас чекає Ізраїль!".

То хто схотів мене прогнать звідсіль?
За віщо? Лиш за те, що я єврей?
І двері запалили, щоб у сні
я задихнутись міг в диму, в огні...
Коли спалить не встигли у Треблінці,
то хоч тепер... Ні, то не українці,
то – виродки!.. За що такий удар?
За вірші, що писав про Бабин Яр?
Чи що єврей і славив Україну?
Ні, гнів не засліпив моїх очей.
І розуму... Я злість не перекину
на весь народ... Бо саме як єврей,
я знаю, як це страшно... І народи
я далі закликатиму до згоди...

Я й досі червонію, Абраме Ісаковичу, хоч Вас уже нема на світі цьому, мені, як ніколи, гірко від тої ганьби, що лягла на

столицю моєї і Вашої України, і разом з Вами я був певен, що "то не українці", що то крізь прозорі кордони, як через ослаблений Чорнобилем імунітет, проникла якась підступна імперська провокація. Адже і досі колишні колонізатори України дуже хочуть підпалити на нашій землі хмиз міжнаціональних чвар, щоб на тому вогнищі конаюча імперія могла хоч трохи погріти руки.

На жаль, масована антиукраїнська кампанія не припиняється й досі. Ті самі антинаціональні, антиукраїнські сили купують усіляких покидьків з українськими прізвищами і нацьковують їх на національно-духовних велетів нашого народу – Шевченка, Франка, Лесю Українку. І недорікуваті квачомази аж зі шкури пнуться, щоб запаскудити своїм брудом найчільніші постаті нашої історії. Он хамовитий і тупий шоумен із одного приватного телеканалу навіть похвалився, що "створив" аж 700 сторінок пасквілів на діячів Української Народної Республіки, насамперед, на Грушевського, Винниченка, Петлюру... І ніхто з наших столичних "вихідців із народу", які беруться вчити цей народ, як він має жити, що думати й за кого голосувати, – ніхто з цих псевдо-елітних чистоплюїв не насмілиться стати стіною на захист своєї ж історії – тієї історії, на якій мають виховуватися нові й нові покоління не бушменів чи пігмеїв, а таки українців. Певно, вихідці ті справді муляжні.

"Треба ж на чомусь виховувати національні традиції, зацікавлювати молодь національною культурою. Це можна робити тільки на так званій "історичній пам'яті", і вона не може бути скептичною, ревізійною, не може без кінця піддавати все сумніву. Тому що діти, а також люди, які просто цікавляться історією рідного краю, мусять мати загальний образ корисної для нації історії. І там... цілком припустимі певні патріотичні перебільшення, узагальнення – смішні з точки зору справжньої історії. Вони наявні в усіх дидактичних моделях історії – від найпередовіших, так би мовити, країн до країн третього світу й Африки. І це нормально, бо дидактична історія виховує громадянина", – дуже вчасно нагадувала нам Наталя Яковенко, доктор історичних наук, професор, тодішня голова Товариства дослідників Центрально-Східної Європи та завідувачка кафедри історії Національного університету "Києво-Могилянська академія".

І справді, хоч як би нас ганьбили політичні оббріхувачі й заробітчани, нам нема чого соромитись перед світом ні за свою давнину, ні за сучасність. Адже навіть перші засади демократії з'явилися не в Західній Європі, а на наших же вічових сходках, козацьких радах, навіть у передчасній шляхетській демократії Речі Посполитої, котра, до речі, ніколи не була тільки польською державою. Задовго до американської не було на Заході і прогресивнішої конституції, аніж конституція гетьмана Пилипа Орлика.

А щодо видатних людей, котрі були рушіями цивілізаційного прогресу, то якби українці мали тільки Івана Пулюя, котрий першим відкрив проміння, яке згодом... запатентував Рентген, епідеміолога Данила Заболотного та відкривача ноосфери Володимира Вернадського, – лише з цими трьома іменами ми були б серед чільних народів Європи. До речі, Івана Пулюя знав увесь світ. Навіть імператор Росії. А імператор Японії на ознаку свого захоплення його науковою діяльністю надсилав йому іменні подарунки. Це вчений, у якого полюбляв гостювати та заночовував на дачі Альберт Ейнштейн. Іван Пулюй був одним із перших у Європі експертів з усіх технічних споруд – мостів, будівництва та впровадження телефонно-телеграфної мережі, електроосвітлення; з його легкої руки з'явився у Празі перший трамвай. І коли за винахід Пулюя одержав Нобелівську премію спритніший Рентген, Ейнштейн намагався розрадити його тим, що, мовляв, він має гордитися зі своєї причетності до такого великого відкриття, адже відомо, хто за ким стоїть: які люди, які гроші, яка, нарешті, держава?..

І так можна називати ім'я за ім'ям. Тільки у XX столітті, в якому радянська Росія знищила Українську Народну Республіку, Україна дала світові академіків Глушкова, Корольова, Янгеля, без яких немислима кібернетика та космонавтика, економіста Степана Смаль-Стоцького, архітектора Олександра Архипенка, котрий буквально вчинив революцію в новітньому містобудуванні, яку й називали архипентурою, навіть сліпий письменник-українець Василь Єрошенко став класиком... японської літератури.

Хоч яку ділянку людської діяльності взяти, пише відомий фізик-теоретик з інституту фізики Національної Академії наук України Василь Шендеровський, український народ, українська земля дали світові, без перебільшення, талановитих людей першої величини. На жаль, більшість із тих, хто залишився в рідній країні, за радянських часів були розстріляні або заслані на Північ чи до Сибіру, а імена тих, хто виїхав за кордон, просто замовчували.

Скажімо, хто знає в Україні Олександра Неприцького-Грановського? А цей учений-ентомолог фактично врятував сільське господарство – він усе життя боровся зі шкідниками і таки переміг. Він належав до плеяди великих культурних діячів України, мав тісні і теплі стосунки з Лесею Українкою, Лисенком, Старицьким, сам писав вірші, але... представляв Сполучені Штати Америки в ЮНЕСКО.

А кому відомо, хто був першим у світі міністром охорони здоров'я? Цю посаду запровадив імператор Австрії і призначив на неї вихідця з Поділля Івана Горбачевського. А киянин Ігор Сікорський?.. Чому своїми літаками та гелікоптерами він прославив Америку, а не Україну?.. Задовго до Леоніда Кравчука мала Україна видатного математика Михайла Кравчука. Де він подівся?.. Пропав у Сибіру, хоча в науці залишилися знамениті "поліноми Кравчука". Чи в якій з наших шкіл розповідають про колишнього міністра народного господарства в уряді УНР і водночас видатного вченого-металурга Івана Фещенка-Чопівського? Після більшовицького загарбання України він потрапив до Польщі. Там під його керівництвом кафедра металознавства та термічної обробки Гірничо-гутничої академії в Кракові стала визнаним у Європі науково-дослідним центром у цій галузі. 1930-го року вчений видав перший том свого знаменитого "Металознавства". Його одразу ж прийняли до науково-технічних товариств Німеччини, Англії та США. Поява другого та третього томів цієї наукової праці утвердила його серед провідних учених світу. Він став постійним учасником міжнародних технічних конгресів у Бельгії, Німеччині, Франції, Англії, Швеції. Одначе ніщо не врятувало його від московської розправи. Коли радянські війська прийшли у Польщу, енкаведисти знайшли вченого у м.Катовіце, розіграли в Києві дикий судовий процес і 60-річний професор, до того ж, громадянин іншої держави, одержав 15 років заслання до концтабору "Вяртсиля" в Карело-Фінській РСР, де 2 вересня 1952 року його й поховали.

Жив в Україні і видатний географ Степан Рудницький – розстріляли на Соловках на честь 20-річчя "Великої Жовтневої соціалістичної революції". Там чекістський ідіот Матвеєв щодня розстрілював всесвітньовідомих академіків і найталановитіших українських письменників та діячів культури також світового рівня, таких, як професор і поет Микола Зеров, родина педагогів і митців Крушельницьких, геніальний театральний режисер Лесь Курбас. Справжніх талантів, не муляжних, як нинішні. Із 1111 політичних в'язнів, розстріляних у перші дні листопада 1937 року, більше 600 були українцями.

Леонід ПАСТУШЕНКО,
член НСПУ, заслужений журналіст України (1993 р.).
м.Вінниця

Продовження. Початок на 1-й стор.

Закінчення в наступному числі.

СТАНЬТЕ НА ЗАХИСТ ВОЛОДИМИРА САПИ!

Арешт благодійника: нові деталі і нові прізвища на підтримку

У Черкасах арештовано українського мецената, організатора численних патріотичних заходів Володимира Сапу. Його звинуватили у співучасті у розкраданні бюджетних коштів, виділених на "Золоту підкову Черкащини", не давши навіть ознайомитися з актами ревізії, яку проводили без участи директора – особи, яка несе матеріальну відповідальність.

Черкаси переповнені чутками, що гроші пішли на розбудову маєтку тодішнього керівника області Олександра Черевка, який, покинувши "Нашу Україну", подався рятуватися в Партію регіонів, ставши радником нинішнього голови Черкаської обласної державної адміністрації Сергія Тулуба, фахівця з донецького вугілля. Тобто Черевка ніхто не чіпатиме, але хтось має відповісти за розкрадені кошти.

Історичний клуб "Холодний Яр", якому багато років всіляко допомагав Володимир Сапа, виступив із клопотанням до голови Апеляційного суду Черкаської області В.М.Подороги та до Голови Палати у кримінальних справах Апеляційного суду Черкаської області. Це звернення підтримали відомі українські політики, журналісти, письменники і митці. На підтримку Володимира Сапи виступають все нові й нові організації та відомі особистості. Пропонуємо Вашій увазі текст клопотання Історичного клубу "Холодний Яр" та закликаємо протестувати проти арешту Володимира Сапу, здійсненого із грубими порушеннями закону.

Влада почала наступ на дрібний бізнес, який тільки і може фінансувати український рух, та на конкретних меценатів, які фінансували українську справу. Станьте на захист Володимира Сапи!

Ось текст звернення: "Арешт Володимира Яковича Сапи, відомого в Україні мецената, добродійника, організатора численних патріотичних заходів, нас глибоко стурбував. Ми знаємо Володимира Сапу як сумлінну і глибоко порядну людину, творця добрих справ, патріота, який щиро працював на благо незалежної України.

За дієвої допомоги Володимира Яковича на Чигиринщині сім років поспіль проводиться міжобласне дитячо-юнацьке спортивно-краєзнавче свято "Холодноярські ігри", присвячене пам'яті ватажка гайдамацького повстання Максима Залізняка.

У селі Мельники Чигиринського району колектив "Мехбуду" на чолі з Володимиром Сапою побудував пам'ятник холодноярським козакам, які загинули в боротьбі за незалежну Україну, на благодійних засадах відремонтував сільський клуб, школу, впорядкував братську могилу радянських воїнів.

Завдяки Володимирові Сапі у світ вийшло восьме видання знаменитого роману Юрія Ґорліса-Ґорського "Холодний Яр", книги дослідника Національно-визвольних змагань 1920-х років Романа Коваля, краєзнавчий фотопутівник кореспондента газети "Голос України" в Черкаській області Лідії Титаренко, інші популярні видання з історії рідного краю.

До козацького свята Покрови, 9 жовтня 2010 р. в Мельниках заплановано відкриття пам'ятника письменнику Юрію Горлісу-Горському, спорудженого колективом "Мехбуд". Ініціював побудову пам'ятника Володимир Сапа. Було б справедливо, щоб і він взяв участь у цих урочистостях.

Головні риси Володимира Яковича – моральність, чесність, непідкупність, доброзичливість. Володимир Сапа завжди відгукувався на прохання громадських організацій, шкільних колективів, музейних працівників, людей мистецтва, духовенства. Це людина, яка віддасть своє і нізащо не привласнить те, що йому не належить. Сподіваємося, що у відкритому суді Володимир Сапа зможе довести свою непричетність до порушення закону, яке, ймовірно, вчинили інші люди. Просимо Вашого сприяння у зміні запобіжного заходу на підписку про невиїзд".

Звернення підписали
Роман КОВАЛЬ, письменник, президент Історичного клубу "Холодний Яр", лавреат премії ім. Михайла Стельмаха.
Олесь ДОНІЙ, народний депутат України.
В'ячеслав КИРИЛЕНКО, народний депутат України.
Василь ШКЛЯР, заступник голови Національної спілки письменників України.
Юрій ВИННИЧУК, письменник, лавреат премії Бі-Бі-Сі.
Іван МАЛКОВИЧ, письменник.
Василь ОВСІЄНКО, член Харківської правозахисної групи, лавреат премії ім. Василя Стуса, колишній політв'язень.
Тарас РОНДЗІСТИЙ, директор Центру національного відродження.
Ростислав МАРТИНЮК, тележурналіст, продюсер телепроектів "Особливий погляд" (УТ-1) та "Народний контроль" (5-й телеканал).
Сергій АРХИПЧУК, режисер, заслужений діяч мистецтв України.
Євген ЖОВТЯК, депутат Київської обласної ради.
Роман ЧАЙКА, журналіст 5-го телеканалу.
Любов КРИВОРОТ, депутат Обухівської міської ради.
Тарас КОМПАНІЧЕНКО, кобзар, заслужений артист України.
Лідія ТИТАРЕНКО, заслужений журналіст України, кореспондент газети "Голос України" в Черкаській області.
Ольга ШАРАПА, директор черкаського музею "Кобзаря", праправнучка Тараса Григоровича Шевченка.
Віктор КРЮЧКОВ, член Національної спілки художників України.
Валентин СІРИЙ, заслужений художник України.
Микола ТЕЛІЖЕНКО, заслужений художник України.
Олександра ТЕЛІЖЕНКО, заслужений художник України.
Ольга МАЗУРЕНКО, завідувач відділу історії Черкаського обласного краєзнавчого музею.

Звернення підтримали зокрема Євген ЗАХАРОВ, співголова Харківської правозахисної групи, член правління Української Гельсінкської спілки з прав людини; Іван МАКАР, адвокат, колишній політв'язень; Дмитро та Віталій КАПРАНОВИ, письменники; Олекса РІЗНИКІВ, поет, член Національної спілки письменників України, колишній політв'язень; Олесь ШЕВЧЕНКО, правозахисник, колишній політв'язень; Ігор КАЛИНЕЦЬ, письменник, лавреат Національної премії ім. Тараса Шевченка; Ірина КАЛИНЕЦЬ, письменниця; Стефанія ШАБАТУРА, художниця.

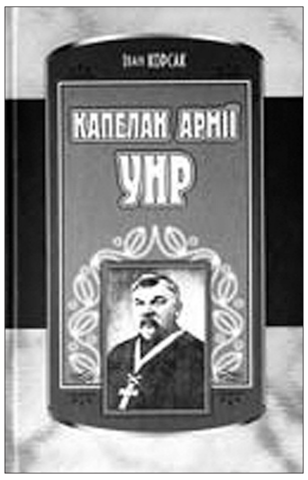
НА КНИЖКОВІЙ ПОЛИЦІ

УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛІЯ: СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Степан СЕМЕНЮК

У київському видавництві "Ярославів Вал" побачила світ книжка волинського письменника Івана Корсака "Капелан армії УНР". Це історичне оповідання чи пак роман про події першої половини ХХст. в Україні властиво не знані, – змагання за автокефалію Православної Церкви в рамках боротьби за Українську державність. Так тоді це розуміли. Автор розкриває брутальну акцію московського патріархату в особі Архімандрита Смарагда Латишенкова, який здійснив вбивство митр. Юрія Ярошевського, поборника автокефалії. Треба сказати, що це перша ластівка в Україні в дослідженні змагань за автокефалію. Наукові праці на цю тему були написані в діаспорі, і тому читачеві в Україні не були доступні і досі цією тематикою наша письменницька братія в боргу перед громадськістю, зокрема молодим поколінням. Роман Івана Корсака це, як здається, перша поважна спроба заповнити цю прогалину нашої історії.

Як додаток вміщено короткі, але вичерпні життєписи осіб, священнослужителів і світських, які брали участь у Визвольних змаганнях за державність і Автокефалію Церкви, також нам мало знаних, а точніше – незнаних.

Цю книжку конче треба прочитати!

Прочитавши цю дуже вартісну, поки одиноку, на жаль, книжку з цієї тематики, дозволю кілька зичливих уваг.

Шкода, але про капелянську службу героя книжки о.Павла Пащевського в книжці не багато сказано, як і про його життя в Луцьку протягом більше десяти років. Він створив у Луцьку тоді одиноку українську парафію при Хрестовоздвиженській церкві, настоятелем якої був у 1926–1939 роках. Хрестовоздвиженська церква була гімназійною церквою, а о.Павло викладав у Луцькій Українській Гімназії ім.Лесі Українки (ЛУГ) Закон Божий (релігію).

З Луцька о.Павло, як військовий капелан, виїжджав з послугою до інших міст, де були середовища українських комбатантів УА УНР, зокрема до Перемишля. Він вважав це за свій обов'язок як капелана. З травня 1920 року протоієрей о.Павло Пащевський очолював Управління Військового Душпастирства Генштабу УА УНР в чині ген. хорунжого (іноді називають його Головним Капеланом УА УНР).

Перебуваючи в таборах інтернованих у Польщі, о.Пащевський організував курси для військових священнослужителів, які після розпуску таборів 1924 року розійшлися по українських парафіях. Між іншим, на Луччині, в с.Піддубці, настоятелем церкви був випускник цих курсів о. Лукаш Воронюк, старшина УА.

Ще одне уточнення. 1923 року не було Польської Православної Церкви, була Православна Церква в Польщі, яка отримала 1924 року автокефалію від Константинопольського патріархату. Назву Польська Автокефальна Православна Церква надано Декретом Президента Польщі 1938 року.

Будемо сподіватися, що І. Корсак продовжить свої дослідження і порадує нас новими своїми книжками.

м.Луцьк

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 5 000
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9